

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége
„Kié a döntés?”- A fogyatékos emberek törvény előtti egyenlőségért c. szakmai műhely
2020. október 27.

Beszámoló az Alíráásra képtelen fogyatékossgal élő emberek jognyilatkozatának
kérdéseivel foglalkozó munkacsoportülésről

Témavezető: dr. Gazsi Adrienn ügyvéd KézenFogva Alapítvány

Moderátor: dr. Villányi Zsuzsanna jogász MEOSZ

Részvevők:

Dr. Sándor Anikó	Freekey és ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar
Környei Kristóf	TASZ
Illés Barbara Eszter	ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Csillagház
Locsmánci Alajos	Mozgásjavító Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, EGYMI
Tausz Katalin	Eötvös Loránd Tudományegyetem
Kiss Csaba	MEOSZ
dr. Gregor Katalin	Egyenlő Bánásmód Hatóság
Szabó Judit Ágnes	MEOSZ
Zékány Péter	MEOSZ
Kun J. Viktoria	PÉF
dr. Albeck-Tóth Livia	AJBH
dr. Rózsa Judit	MEOSZ

A munkacsoport témavezetője dr. Gazsi Andrienn gondolatébresztő, témafelvezető prezentációjában először definiálta az aláírással képtelen személyek körét, a szekció beszélgetés az írásra fizikai okból nem képes személyek – olyan mozgássérült emberek, akiknek fizikai nehézségeik vannak az aláírással egészségkárosodásukból, vagy betegségükből adódóan – jognyilatkozatának kérdéseire irányul. Majd kitért a jognyilatkozatok érvényességéhez szükséges aláírás, kézjegy jogszabályokban, illetve bíró gyakorlatban kialakult fogalmára, rávilágítva a Ptk-ban meghatározott fogalomtól eltérő ágazati jogszabályokban meghatározott, illetve bizonyos eljárásokban elfogadott definíciókra. Ezt követően a közjegyző szerepét ismertette, aki adott körülmények között pótolja az érintett aláírását, vagy elfogadja, hitelesíti ügyfele kézjegyét.

Az előadást követően először Kiss Csaba, a MEOSZ szakértője osztotta meg tapasztalatait, illetve javaslatát. Elmondta, hogy a hatósági ügyek intézésében sokszor fordul elő a kerekesszékes, vagy kommunikációjában akadályozott emberekkel szembeni túlféltő hozzáállás. Ez az aggodalmaskodó attitűd abból a feltételezésből fakad, hogy a kultúránknak nem része, hogy egy fogyatékos ember önálló ügyintézését elfogadja, feltételezze, hogy valós felelősségvállalás van a cselekvése, döntése mögött. Így megállapítható, hogy az aláírás és jognyilatkozattétel újra szabályozása nemcsak jogkérdés, sokkal átfogóbb és komplexebb annál, a rehabilitációnak és szocializációnak is meg kell jelennie a probléma rendezésében. Annál is inkább, mert az önállóan ügyet intézni akaró fogyatékos emberek ezen az úton először

egy nagyon komoly akadállyal szembesülnek, ez a személyi igazolvány igénylése, ahol már a kérelem benyújtása sem lehetséges aláírás nélkül. Ugyanakkor az a korábban tapasztalt hivatali, ügyintézői magatartás, mely a mozgássérült, kommunikációs nehézséggel küzdő emberek belátási képességét megkérdőjelezte, és szélsőséges esetben a gondnokság alá helyezést javasolta, ma már nem jellemző.

Dr. Gazsi Adrienn témavezető is egyetértett azzal, hogy a jogi és technikai megoldások mellett továbbra is szükség van az emberek szemléletmódjának változtatására, nyitottabbá tételére. Elmondta, hogy a MEOSZ által korábban kidolgozott és az IM-hez is eljuttatott módosítási javaslatai átfogóak, azok kiegészítését a kézjegy jogi meghatározásának körül járásával, esetleges alternatívákra történő javaslattétellel javasolta. (mind fizikai mind elektronikus alkalmazásban).

Dr. Sándor Anikó a Freekey jogásza a CRPD 19. cikkelyében definiált „personal assistance”, értelmezésével kapcsolatban megjegyezte, hogy ez egy jóval tágabb fogalom a magyar támogató szolgálat nyújtotta keretknél, ugyanis „personal assistance” a fogyatékos ember hétköznapi működéséhez kapcsolódóan jóval szélesebb jelentéssel bír, ezért javasolja ennek újra értelmezését.

Dr. Rózsa Judit az azonosításra visszavezetett dokumentum-hitelesítés (AVDH) szolgáltatással kapcsolatban elmondta, hogy a természetes személyek számára olyan lehetőséget nyújt, amivel hivatalos ügyeiket elektronikusan intézhetik a közigazgatásban. Így van mód arra, hogy el tudjanak intézni minden olyan ügyet, melyben az eljárás megköveteli az elektronikusan aláírt dokumentumot. Ez az elektronikusan aláírt dokumentum, azonban csak ebben a közegben lesz hiteles, kinyomtatva, papír alapon nem. Erre lenne megoldás a természetes személyek bekapcsolása a Posta Hibrid rendszerében. Az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében megvalósuló Hibrid Kézbesítési és Konverziós Rendszer keretében a jogi személyek és jogi személyiség nélküli jogalanyok igénybe vehetik azt a szolgáltatást, ami az elektronikus iratot alakítja át hiteles papír alapú irattá.

Budapest, 2020. október 28.

dr. Villányi Zsuzsanna